

کارشناسان حیات وحش در یک مطالعه جدید علت تلف شدن تعداد زیادی از فک‌های فیلی در جزیره «جورجیای جنوبی» را شیوع آنفلوآنزای پرندگان عنوان کرده‌اند. به گزارش اقتصادسیرآمد، بر اساس این مطالعه، آنفلوآنزای پرندگان نیمی از فک‌های فیلی ماده در سن زاد و ولد را در این جزیره از بین برده است و شرایط فوق پیامدهای جدی برای بقای این گونه جانوری بسه همراه خواهد داشت.

بنابر گزارش ایسنا، این جزیره دورافتاده در اقیانوس اطلس جنوبی میزبان بزرگ‌ترین جمعیت فک‌های فیلی جنوبی در جهان است. کارشناسان برآورد می‌کنند که حدود ۵۳ هزار فک ماده پس از شیوع آنفلوآنزای پرندگان در سال ۲۰۲۳ تلف شده‌اند. آنها دریافتند جمعیت این فک‌ها اکنون ۲۷ در صد سقوط کرده است.

کاتر باغفورد، نویسنده اصلی مقاله «پیمایش قطب جنوب بریتانیا» در کمبریج گفت: این رقم واقعاً نگران‌دهنده بود و انتظار نداشتیم میزان تلفات تا این حد بالا باشد.

در سال ۲۰۲۴ میلادی، گردشگران کشتی‌های تفریحی گزارش دادند که آرامگاه «ارنست شکلتون» اکتشاف‌گر نامدار جنوبگان، به دلیل انبوه فک‌های مرده که مسیر را مسدود کرده بودند، دیگر قابل دسترسی نبود. اما باغفورد گفت احتمالاً بسیاری از لاشه‌ها هرگز دیده نشدند زیرا حیوانات بیمار برای خنک شدن به دریا برگشته بودند. او افزود این امکان وجود دارد که تلفات مستقیم ناشی از آنفلوآنزای پرندگان با فشار جسمی واردشده به فک‌های ماده تشدید شده باشد به‌طوری‌که برخی از آنها توله‌های خود را هار کرده‌اند.

باغفورد گفت: ما می‌دانستیم میزان مرگ‌ومیر بسیار بالا و فراتر از حد معمول است اما تا زمانی که این مقایسه قبل و بعد را انجام ندادیم، متوجه گسترده‌گی آن نشدیم. به گفته او، در بلندمدت این وضعیت تأثیری چشمگیر بر جمعیت این گونه جانوری خواهد داشت.

این جزیره در اقیانوس اطلس جنوبی میزبان ۵۴ درصد از جمعیت جهانی فک‌های فیل تولیدمثل‌کننده است. طبق مقاله‌ای که در نشریه Communications Biology منتشر شده، تیم مطالعاتی با استفاده از تصاویر هوایی سه ساحل، جمعیت تولیدمثل‌کننده در سال ۲۰۲۲ را با سال ۲۰۲۴ مقایسه کردند. مرگ‌ومیر به‌ویژه در میان توله‌ها بسیار بالا بوده و این در حالیست که فک‌های ماده برای شروع تولیدمثل بین سه تا هشت سال زمان نیاز دارند.

«فک فیلی» یک جانور بزرگ جثه است که در سواحل کشورهایی چون آمریکا، مکزیک و کانادا زندگی می‌کند و نسبت به جانوران هم خانواده خود در قطب جنوب، کمی کوچک‌تر است.

به گزارش گاردین، پژوهش‌ها نشان می‌دهند که آنفلوآنزای پرندگان همچنان در میان گونه‌های پرند و پستاندار در قطب جنوب در حال گسترش است.

کودکان و زنان آسیب‌دیده، بهداشتی، حمایت از بیماری‌های خاص و... فعالیت می‌کنند.

رامسر؛ الگوی توسعه اجتماعی مبتنی بر سمن‌ها
در اینجا می‌توان به شهرستان «رامسر» به‌عنوان یک نمونه موفق از موفقیت مردم در رفع مشکلات مربوط به شهر با کمک یکدیگر و بالا بودن سرمایه اجتماعی در این شهر اشاره کرد. این شهر ۸۰هزار نفری که محل اتصال دو استان ساحلی گیلان و مازندران محسوب می‌شود، زیبایی‌های غیرقابل وصفی دارد که همان زیبایی‌ها، محرومیت از برخی امکانات مورد نیاز را در نگاه اول می‌پوشاند. «رامسر» به‌عنوان یک شهر ساحلی با حدود ۲۰کیلومتر ساحل و به‌عنوان محل اتصال کوه، دریا و جنگل و یکی از زیباترین شهرهای گردشگری ایران و حتی به‌عنوان تأثیرگذارترین قطب گردشگری در ایران شناخته می‌شود. جمله‌ای از مرحوم حسن رحیمیان از فرهیختگان رامسر به یادگار مانده است که نام و نان رامسر در گرو توریسم است.

البته به غیر از این ویژگی‌های طبیعی، باید از ویژگی دیگری نیز درخصوص رامسر یاد کرد که می‌تواند این شهر را به الگوی برای همه شهرهای ساحلی و گردشگری ایران مبدل کند. مشارکت بالای مردم و فرهیختگان در اداره امور مختلف مربوط به شهرستان رامسر و قدرت شبکه‌سازی مردم در این شهر قابل توجه است. درخصوص رامسر تعداد ۲۶سمن، خیریه و موسسه نیکوکاری(و البته ۱۶سمن رسمی خودجوش و فعال) در زمینه‌های مختلف ثبت شده است و نخستین خانه سمن مازندران نیز در رامسر راه‌اندازی شد. عمده دغدغه سمن‌های رامسر، توسعه‌یافتگی است. البته در نظر داشته باشیم که ناکارآمدی سازمان‌های حاکمیتی و کوتاهی دولت در یک منطقه یا ناحیه، منجر به افزایش سمن‌ها و حضور مردم در عرصه کنشگری در آن محدوده جغرافیایی می‌شود. برخی از این سمن‌ها عملکردی اثرگذار بر فرایند و سازوکارهای حکمرانی در حوزه‌های مرتبط دارند که نشانه‌ای از موفقیت مردم در کنشگری اجتماعی است.

یکی از این سمن‌ها، «انجمن اهل قلم رامسر» است. انجمن اهل قلم رامسر در میان ده‌ها سمن استان مازندران، بدون تردید یکی از موفق‌ترین سمن‌ها به‌شمار می‌رود. این سمن که از سال ۱۳۷۹ دارای مجوز فعالیت است، تاکنون بیش از ۳۰۰رویداد اثرگذار در سطح شهرستان، استان و حتی ملی را به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم رقم زده است. محوریت فعالیت این سمن و اعضای آن معطوف به جمع‌آوری، ساماندهی و معرفی آثار فرهیختگان بومی به‌ویژه اعضای انجمن اهل قلم رامسر، حمایت از پژوهش‌های مرتبط با فرهنگ و تاریخ عامه و سنت‌های رامسر و رامسرشناسی، برگزاری نشست‌ها و ایجاد فضایی برای تبادل‌اندیشه میان اعضای اهل قلم و هنرمندان منطقه، تصمیم‌سازی برای مسئولان منطقه درخصوص رویدادهای گوناگون، حمایت معنوی و تجلیل از اهل قلم و برگزاری مراسم رونمایی و معرفی آثار و... است.

برگزاری این نشست‌ها و رویدادهای مختلف از سوی انجمن اهل قلم رامسر دارای هزینه‌هایی است که تأمین این هزینه‌ها بدون بهره‌گیری از بودجه‌های دولتی و صرفاً با حمایت مادی اعضا از قبیل پرداخت حق عضویت در انجمن توسط نیک‌اندیشان فرهنگ دوست تأمین می‌شود. بررسی اقدامات «انجمن اهل قلم رامسر» با ۸۰عضو اصلی، نشان‌دهنده اثرگذاری این سازمان مردم‌نهاد بر برخی تصمیمات ادارات دولتی در شهرستان رامسر و حتی شهرستان‌های اطراف در دو استان گیلان و مازندران است. این میزان از اثرگذاری تاحدودی نشان‌دهنده حاکمیت مردم بر سرنوشت خودشان با کمک یکدیگر در آن شهرستان ساحلی است.

«سرآمد» نقش سمن‌ها و مشارکت فرهیختگان در توسعه را بررسی می‌کند؛

جایگاه «سرمایه اجتماعی»

در حکمرانی دریایی

«شهر ساحلی رامسر» الگوی توسعه مبتنی بر سرمایه اجتماعی

این پژوهشگر بر این باور است که اقتصاد رامسر، آب آشامیدنی، اشتغال، آسیب‌های اجتماعی و تعدادی دیگر از مسائل، از جمله مسائل مورد توجه سمن‌ها در آینده خواهد بود.

چشم‌انداز فعالیت سمن‌ها در رامسر

برای آنکه به چشم‌انداز و دورنمای فعالیت سمن‌های رامسر مبتنی بر یک نقشه راه» دست یابیم، باید به «نظام مسائل» رامسر توجه کنیم. زیرا نظام مسائل شکل‌دهنده دغدغه‌هاست و دغدغه اعضای سمن‌ها، جهت‌دهنده حرکت سمن‌ها خواهد بود و البته نباید فراموش کرد که در میان مؤلفه‌های ۵گانه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری –که پیش از این در یادداشتی دیگر مطرح کردم و عبارتند از: «نظام مسائل»، «تجربیات و مدیریت دانش»، «آینده پژوهی»، «فشار فناوری» و «آینده» است –می‌توان «نظام مسائل» را مهم‌ترین عامل اثرگذار بر فعالیت سمن‌ها در رامسر دانست. زیرا در میان مطالعات علمی و پژوهش‌های مرتبط با رامسر که در پایگاه‌های استنادی مختلف در اختیار پژوهشگران قرار دارد، مطالعه آینده‌پژوهانه یا پروژه پژوهشی آینده‌پژوهانه مرتبط با رامسر مشاهده نشد. گویی پرداختن به این موضوع و انتشار آن برای دانشجویان یا اساتید دانشگاه‌های رامسر و حتی برای ادارات این شهرستان جذابیت لازم را ندارد.

مطالعه جدی مرتبط با «مدیریت دانش» یا ثبت و ضبط تجربیات مدیران و مسئولان یا حتی فرهیختگان رامسر نیز در دسترس نیست. درخصوص «آینده» هم که تاکنون «جشنواره آینده‌پردازی» یا حتی برگزاری مسابقه آینده‌پردازی یا راه‌اندازی سایت اینترنتی که به جمع‌آوری ایده‌ها و پیشنهادات مردم برای توسعه رامسر بپردازد، توسط ادارات دولتی رامسر مشاهده نشد. بدون تردید، هم‌اکنون و حتی در سال‌های آینده، «توسعه» و «توسعه‌یافتگی» از جمله مهم‌ترین دغدغه‌های اعضای سمن‌های مختلف در رامسر خواهد بود.

ضمن گرامیداشت یاد و نام پیشکسوتان و چهره‌های ماندگار سمن‌های رامسر به‌ویژه «انجمن اهل قلم رامسر» نظیر مرحوم حسن رحیمیان، مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی سجادی، مرحوم نورالدین اکرامی، مرحوم فلکی مقدم و همه از دست‌فگان سمن‌های رامسر، پای صحبت دوترن از مسئولان انجمن اهل قلم رامسر نشستم و دقایقی با استاد عیسی خاتمی و استاد محمدعلی جهانبخش –از اعضای فعال سمن‌های رامسر – گفت‌وگو کردم.

عیسی خاتمی این نکته مهم را بیان کرد که تساب‌آوری، توان تحمل و ایجاد وفاق و پذیرش مردم رامسر با گردشگران و مردم غیررامسری، بالاست، به گونه‌ای که میزان موفقیت مهاجران غیربومی رامسر بیش از سایر شهرهاست. وی اشاره کرد که میزان قوم‌مداری مردم رامسر پایین است و به راحتی اقوام مهاجر را در خود پذیرا هستند. مردم رامسر قدرت مدارا و سازگاری بیشتر و توان تطبیق‌پذیری بیشتری دارند و البته نباید این واقعیت را نادیده گرفت که مبانی نظری توسعه اجتماعی و فرهنگی در رامسر غنی‌تر از سایر شهرهای مشابه است

عیسی خاتمی بر این باور است که ۳مستله اساسی رامسر در میان نظام مسائل این شهر در مسیر توسعه عبارتند از:
تثبت جهانی منظر طبیعی تاریخی رامسر
–نداشتن کمربندی و مشکل ترافیک
–تخریب رو به گسترش جنگل رامسر به دلیل مدیریت نامناسب پسماندها.

خاتمی در توضیح این مورد گفت که زباله‌های منطقه در جنگل رامسر دپو و مستقر می‌شود. شیرابه‌های زباله در محیط اطراف و در رودخانه صفارود پخش می‌شود. آلودگی دریا نیز از جمله پیامدهای سرریز شیرابه‌های زباله به دریاست. تغییر اکوسیستم منطقه ناشی از مدیریت نامناسب در این حوزه است. استاد جهانبخش نیز از «توسعه پایدار و همه‌جانبه» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اکنون و آینده سمن‌ها نام بردند. سمن‌ها منجر به بهبود کیفیت زیست مردم در رامسر شده‌اند. «جهانبخش» بررسی کارنامه عملکرد سمن‌ها در رامسر از ابتدا تاکنون را ضروری می‌داند که البته این موضوع می‌تواند موضوع یک پایان‌نامه در دانشگاه‌های رامسر باشد.

چشم‌انداز فعالیت سمن‌ها در رامسر

برای آنکه به چشم‌انداز و دورنمای فعالیت سمن‌های رامسر مبتنی بر یک نقشه راه» دست یابیم، باید به «نظام مسائل» رامسر توجه کنیم. زیرا نظام مسائل شکل‌دهنده دغدغه‌هاست و دغدغه اعضای سمن‌ها، جهت‌دهنده حرکت سمن‌ها خواهد بود و البته نباید فراموش کرد که در میان مؤلفه‌های ۵گانه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری –که پیش از این در یادداشتی دیگر مطرح کردم و عبارتند از: «نظام مسائل»، «تجربیات و مدیریت دانش»، «آینده پژوهی»، «فشار فناوری» و «آینده» است –می‌توان «نظام مسائل» را مهم‌ترین عامل اثرگذار بر فعالیت سمن‌ها در رامسر دانست. زیرا در میان مطالعات علمی و پژوهش‌های مرتبط با رامسر که در پایگاه‌های استنادی مختلف در اختیار پژوهشگران قرار دارد، مطالعه آینده‌پژوهانه یا پروژه پژوهشی آینده‌پژوهانه مرتبط با رامسر مشاهده نشد. گویی پرداختن به این موضوع و انتشار آن برای دانشجویان یا اساتید دانشگاه‌های رامسر و حتی برای ادارات این شهرستان جذابیت لازم را ندارد.

مطالعه جدی مرتبط با «مدیریت دانش» یا ثبت و ضبط تجربیات مدیران و مسئولان یا حتی فرهیختگان رامسر نیز در دسترس نیست. درخصوص «آینده» هم که تاکنون «جشنواره آینده‌پردازی» یا حتی برگزاری مسابقه آینده‌پردازی یا راه‌اندازی سایت اینترنتی که به جمع‌آوری ایده‌ها و پیشنهادات مردم برای توسعه رامسر بپردازد، توسط ادارات دولتی رامسر مشاهده نشد. بدون تردید، هم‌اکنون و حتی در سال‌های آینده، «توسعه» و «توسعه‌یافتگی» از جمله مهم‌ترین دغدغه‌های اعضای سمن‌های مختلف در رامسر خواهد بود.

ضمن گرامیداشت یاد و نام پیشکسوتان و چهره‌های ماندگار سمن‌های رامسر به‌ویژه «انجمن اهل قلم رامسر» نظیر مرحوم حسن رحیمیان، مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی سجادی، مرحوم نورالدین اکرامی، مرحوم فلکی مقدم و همه از دست‌فگان سمن‌های رامسر، پای صحبت دوترن از مسئولان انجمن اهل قلم رامسر نشستم و دقایقی با استاد عیسی خاتمی و استاد محمدعلی جهانبخش –از اعضای فعال سمن‌های رامسر – گفت‌وگو کردم.

عیسی خاتمی این نکته مهم را بیان کرد که تساب‌آوری، توان تحمل و ایجاد وفاق و پذیرش مردم رامسر با گردشگران و مردم غیررامسری، بالاست، به گونه‌ای که میزان موفقیت مهاجران غیربومی رامسر بیش از سایر شهرهاست. وی اشاره کرد که میزان قوم‌مداری مردم رامسر پایین است و به راحتی اقوام مهاجر را در خود پذیرا هستند. مردم رامسر قدرت مدارا و سازگاری بیشتر و توان تطبیق‌پذیری بیشتری دارند و البته نباید این واقعیت را نادیده گرفت که مبانی نظری توسعه اجتماعی و فرهنگی در رامسر غنی‌تر از سایر شهرهای مشابه است

عیسی خاتمی بر این باور است که ۳مستله اساسی رامسر در میان نظام مسائل این شهر در مسیر توسعه عبارتند از:

تثبت جهانی منظر طبیعی تاریخی رامسر
–نداشتن کمربندی و مشکل ترافیک
–تخریب رو به گسترش جنگل رامسر به دلیل مدیریت نامناسب پسماندها.

خاتمی در توضیح این مورد گفت که زباله‌های منطقه در جنگل رامسر دپو و مستقر می‌شود. شیرابه‌های زباله در محیط اطراف و در رودخانه صفارود پخش می‌شود. آلودگی دریا نیز از جمله پیامدهای سرریز شیرابه‌های زباله به دریاست. تغییر اکوسیستم منطقه ناشی از مدیریت نامناسب در این حوزه است.

استاد جهانبخش نیز از «توسعه پایدار و همه‌جانبه» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اکنون و آینده سمن‌ها نام بردند. سمن‌ها منجر به بهبود کیفیت زیست مردم در رامسر شده‌اند. «جهانبخش» بررسی کارنامه عملکرد سمن‌ها در رامسر از ابتدا تاکنون را ضروری می‌داند که البته این موضوع می‌تواند موضوع یک پایان‌نامه در دانشگاه‌های رامسر باشد.

بدون شرح

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عیزری - اقتصاد سرآمد